

ДО
НАУЧНИЯ СЪВЕТ
НА НАЦИОНАЛНАТА
ХУДОЖЕСТВЕНА
АКАДЕМИЯ

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. Д-Р НИКОЛАЙ НИКОЛОВ МЛАДЕНОВ,
КАТЕДРА „ПЛАКАТ И ВИЗУАЛНА КОМУНИКАЦИЯ“, НХА
ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ
ПРОФЕСОР ПО „ТЕКСТИЛ – КОМПОЗИЦИЯ“
В ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ
8.2. ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО (ТЕКСТИЛ) ЗА НУЖДИТЕ
НА КАТЕДРА „ТЕКСТИЛ – ИЗКУСТВО И ДИЗАЙН“, НХА
С ЕДИНСТВЕН КАНДИДАТ
ДОЦ. Д-Р ВИРДЖИНИЯ ТОДОРОВА МАРКАРОВА
ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК БР. 7 ОТ 24.01.2023

От биографичната справка на доц. д-р Вирджиния Маркарова става ясно, че преди да се яви на този конкурс за професор, кандидатът е бил последователен в своето образование, творческо и преподавателско развитие, преминавайки през обучение в Художествената гимназия „Цанко Лавренов“, Пловдив; НХА – „Текстил“ при проф. Димо Балев; Пекиния институт за изучаване на китайски език, след което

завършва Художествена академия Джъдзян, Ханджоу, Китай, специалност „Традиционна китайска живопис“ при проф. Тонг Джонг Тао и Института за съвременен текстил „Върбанов“; Отново в НХА придобива научната и образователна степен „Доктор“.

Последователно е хонориран преподавател в НБУ и НХА. От 2011 е редовен преподавател в „Текстил – изкуство и дизайн“ на НХА, от 2016 доцент, а от 2018 и ръководител на катедрата. Член е на СБХ и Световната текстилна мрежа ETN.

След придобиването на длъжност „доцент“ има 17 участия в общи национални и международни изложби. Две самостоятелни изложби, шест научни публикации и множество цитирания. С тази суха статистика искам да подчертая голямата активност на кандидата извън преподавателските му и административни ангажименти.

В представения ни хабилитационен труд с резюме към него, който кандидатът доц. д-р Маркарова е нарекла „Цвят – светлина – сянка“, изложението е структурирано в пет части.

В три от тях са представени и хабилитационните колекции:

„Инсталация от единадесет текстилни колони“, „Мека скулптура – текстилни обекти – малки форми“, „Миниатури в рамки“.

Колоните от първата представена колекция имат силно монументално и пространствено въздействие. Те ни внушават нещо парадоксално – от една страна са колони, които би трябвало да носят тежестта, а от друга са така нежни, ажурни и плуващи в пространството на въображението ни. Ние сме свикнали при споменаването на думата „колона“, да си представяме колоните от античността, които най-често въпреки своята здравина са разрушени днес. Това е така (възприемането), защото в миналото колоната е била видим конструктивен, но и художествен елемент в архитектурата, нещо, което е рядкост в съвременността.

Колоните на Маркарова са сякаш висящи пашкули – клетки, от които ни

гледат ДНК-душите на древността. От една страна има нещо меланхолично, дори жестоко и ти се иска да ги освободиш (душите), но от друга искаш да продължиш да съзерцаваш тяхната тъга и агония. Другите две колекции с хабилитационни работи, които са малки по форма, бих обединил в коментара си! Те имат много общо, не само като размер, а като замисъл и въздействие. Едните се възприемат изцяло триизмерно, а другите са триизмерни, но затворени в рамки, което за мен е само избор на представянето им от автора. И двете колекции въздействат позитивно, някак бутиково и предизвикващо желанието да купиш и подариш на някого, когото обичаш и цениш. И без описанието на кандидата, веднага се вижда, че идеите са взети от природни феномени, растения и микроорганизми. Те са интерпретирани с много мярка и усет за подчертаване на авторската идея, което ги превръща в изкуство. Показано е разнообразието в изграждането на форми, (с толкова обикновен материал) и то в рамките на определени размери и близки параметри. Подчертано се усеща уникалността на всеки обект, дори когато е в серия, в което се таи силата на ръчно изработеното приложно изкуство. Можем да ги сравним със сценичните изкуства, където режисьорите и изпълнителите внасят нещо ново във всяко следващо представление. Както пише Маркарова: „Моето мнение е, че за твореца е важно също да използва ръцете си когато създава творба, тъй като по този начин се натрупва познание за материала и понякога за процеса и този опит, и познание са неща, които не могат да бъдат добити само чрез мислене и гледане.“ И още: „Според мен същинската трансцендентност на една творба се постига чрез баланс между материала, техниката и идеята. Една творба съществува както в материалното, така и в нематериалното пространство. Тя заема своето място, както физически като обем в пространството, така и в съзнанието на автора и във

впечатлението на всеки друг, докоснал се до нея.“ Мисля това – освен, че обобщава всичко представено в хабилитационния труд, то и разкрива кандидата, като личност с усещане за собственото си творческо развитие, който има и ясна идея за преподавателската си работа. Нещо, което е изтъкнато в петата част – и на което няма да се спирам. Към това, като прибавим и първата уводна част, и посочените от кандидата приноси, които също не разглеждам поотделно, а ги възприемам в идейната цялост на представеното ни професура, бих заявил своето спокойствие. Подобно цялостно е и въздействието от боравенето с материала, чрез който Маркарова се стреми да изгради текстилната скулптура.

На 1 юни 2023 г., при своето първо заседание, Научното жури не констатира нередности при допускане на единствения кандидат до конкурса – доц. д-р Вирджиния Маркарова. Тя покрива и изискванията за нормативните наукометрични данни на НАЦИД.

След тези констатации в моето становище и с увереност, че рецензентите са анализирали труда по задълбочено от мен, убедено ще подкрепя избора на доц. д-р Вирджиния Маркарова за длъжността професор по „Текстил – композиция“, катедра „Текстил – изкуство и дизайн“ в НХА.

23 юли 2023

проф. д-р Николай Младенов